

David urmărit de Saul – 21:1-23:29 –

David, când ajunge la Nob, îl minte pe preotul Ahimelec. Ne aducem aminte că și Mical l-a mințit pe Saul și pe trimișii lui pentru a-l salva pe David și faptul că David l-a învățat pe Ionatan cum să-l mintă pe Saul tot pentru salvarea vieții sale. În mod cert, autorul repetă această temă a minciunii în contextul salvării unei vieți pentru a ne provoca: au procedat ei bine? Au greșit? Ce este de făcut în aceste situații? Sunt trei abordări principale ale acestui context.

1. Prima abordare insistă că fapta lui David este un exemplu vrednic de urmat: atunci când trebuie să alegi între o poruncă mai mare și una mai mică, o alegi pe cea mai mare, adică, în contextul nostru: minți pentru a salva o viață. Nu este un păcat și nu este nevoie să îți ceri iertare lui Dumnezeu.

2. A doua abordare subliniază că după cădere, după ce răul a intrat în lume, apar uneori anumite contexte în care nu există cale de ieșire fără compromis. Compromisul este condamnat ca păcat și cel care îl face trebuie să își ceară iertare, dar nu este altă cale de ieșire.

3. A treia abordare are drept temelie versetul din capitolul 1 Cor, 10:13: *„Nu v-a ajuns nici o ispită care să nu fi fost potrivită cu puterea omenească. Și Dumnezeu, care este credincios, nu va îngădui să fiți ispitiți peste puterile voastre; ci împreună cu ispita a pregătit și mijlocul să ieșiți din ea ca să o puteți răbda.”* Nu există situații fără cale de ieșire fără compromis. Soluția există întotdeauna. Rămâne ca cel în cauză să o caute la Domnul și Acesta i-o va dărui cu bucurie.

Această a treia perspectivă subliniază totuși că sunt contexte dificile, în care soluția nu se întrezărește cu ușurință și în care presiunea este foarte mare. În aceste contexte Domnul, fără să tolereze păcatul, este îngăduitor. Astfel, se explică prezența unor pasaje în care se minte pentru salvarea vieții și în care Dumnezeu pare să tacă: Rahav minte pentru a salva iscoadele, moașele evreilor mint pentru a-și salva viața în fața lui Faraon, Mical și Ionatan mint pentru a-l salva pe David, David minte pentru a se salva pe sine. Ba mai mult, în aceste contexte Domnul pare să privească mai mult spre ce este bun în comportamentul acestor oameni: **credința** lui Rahav, **frica de Dumnezeu** a moașelor, **devotamentul** lui Ionatan, **încrederea** lui David în Dumnezeu. Dumnezeu pare să zică: deși nu sunt de acord cu minciuna, înțeleg dificultatea acestor contexte și sunt îngăduitor. Frica de moarte, importanța salvării unei vieți, presiune de moment, sunt elemente ce conferă acestor situații o dificultate deosebită. În mod clar Domnul ne spune că soluția nu era ca Rahav să deconspire iscoadele și Ionatan să-i spună lui Saul unde este David. Salvarea unei vieți nevinovate este un imperativ pentru toți cei credincioși. Cu toate acestea ne sunt prezentate și contexte în care oamenii lui Dumnezeu au găsit soluția pregătită de Dumnezeu pentru a ieși din aceste contexte. În Samuel cap 16, Samuel, deși știa povestea cu Rahav și cu moașele evreilor, nu a apelat cu nonșalanță la minciună, ci a venit înaintea Domnului și Domnul l-a învățat cum să procedeze astfel încât să își protejeze viața și, în același timp, să nu mintă. La fel, Mântuitorul când a fost prins și întrebat de farisei unde sunt ucenicii, nu a răspuns cu seninătate: „Nu știu.”, ci a găsit la fel ca Samuel soluția pregătită de Domnul la această ispită. Iată răspunsul Său plin de demnitate, adevăr și înțelepciune:

„Marele Preot a întrebat pe Isus despre ucenicii Lui și despre învățătura Lui. Isus i-a răspuns: „Eu am vorbit lumii pe față; totdeauna am învățat pe norod în sinagogă și în Templu, unde se adună toți iudeii și n-am spus nimic în ascuns. Pentru ce Mă întrebi pe Mine? Întreabă pe cei ce M-au auzit despre ce le-am vorbit; iată, aceia știu ce am spus.” (Ioan 18:19-22).

Samuel și Domnul Isus ating și această înălțime spirituală și biruiesc și această ispită fără compromis. Am putea sesiza următorul echilibru în Scriptură: pe de o parte ea ne prezintă eșecurile mai multor oameni în acest tip de ispită, pentru a ne învăța să fim îngăduitori cu noi înșine și cu ceilalți în cazul unor falimente asemănătoare, iar pe de altă parte ne prezintă biruința altor oameni asupra aceluiași tip de ispită, pentru a ne chema spre înălțimile spirituale la care Domnul dorește să ajungem.

4. A patra interpretare face o distincție între comportamentul lui Samuel din cap. 16 și un comportament într-un context de război în confruntarea directă cu vrăjmașul. Vom dezvolta această interpretare puțin mai jos.

Să revenim acum la David. David fuge pentru a-și scăpa viața și ajunge la preotul Ahimelec la Nob. Aici, în încercarea sa de a-și scăpa viața, încalcă două porunci divine: prima, să nu minți, și a doua, din pâinile pentru punerea înaintea Domnului să mănânce doar preoții. Nu putem să nu ne aducem aminte, că Saul, într-o situație de criză similară, a îndrăznit să aducă jertfă încălcând în acel context orânduielele de la Cort. Atunci Domnul s-a mâniat și a hotărât să nu mai întărească pe vecie scaunul de domnie al lui Saul. Oare cum va reacționa acum Dumnezeu? Am înțeles că, față de slăbiciunea omului care minte pentru a-și salva viața, a avut o anumită îngăduință și înțelegere. Dar oare va avea aceeași îngăduință pentru sfidarea orânduielelor de la Cort? În mod surprinzător, Dumnezeu nu-i reproșează lui David, în mod direct nici faptul că a mințit, nici faptul că a mâncat din pâini. În mod direct, ar putea fi un mesaj prin care Dumnezeu i l-ar fi comunicat prin evenimentele ulterioare: David tremură și face pe nebunul înaintea lui Achiș, preoții din Nob sunt omorâți de Saul, iar David se simte responsabil pentru acest lucru. Să fie aceste două evenimente, care au produs umilință și suferință în inima lui David, o consecință a abaterilor sale din cap.21? Psalmul 34 pare să indice că da. Psalmul 34 este un psalm istoric despre care se scrie în titlu: „Un psalm alcătuit de David când a făcut pe nebunul în fața lui Abimelec și a fost alungat de el.” Dacă citim din perspectiva acestui context psalmul, putem deduce foarte ușor că David a înțeles că drumul minciunii îl duce la umilință și situații ridicole, pe când drumul încrederii în Dumnezeu îi asigură izbăvirea din partea Domnului, o izbăvire în care Unsul Domnului poate rămâne demn și fața să nu i se umple de rușine. Și nu este la întâmplare faptul că atunci când vorbește de frica de Domnul, primul lucru pe care-l aduce în discuție este legat de limbă: „*Ferește-ți limba de rău și buzele de cuvinte înșelătoare.*” David nu pomenește nimic de încălcarea orânduielelor de la Cort, ci insistă pe importanța respectării Legii morale a lui Dumnezeu. El pare să înțeleagă că situația umilitoare dinaintea lui Achiș nu este o consecință a faptului că a mâncat din pâinea sfințită, ci mai degrabă o urmare a cuvintelor înșelătoare din gura sa. Mântuitorul confirmă în Noul Testament că Dumnezeu nu i-a reproșat nimic lui David din pricina faptului că a mâncat din pâinile sfințite, dar nu confirmă faptul că Domnul a trecut cu vederea cuvintele sale înșelătoare. Când fariseii îi reproșează că ucenicii, care rupeau spice și le mâncau în timpul Sabatului, încalcă Sabatul, Isus le răspunde:

„oare nu ați citit ce a făcut David, când a flămânzit, el și cei ce erau împreună cu el? Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a mâncat pâinile pentru punerea înaintea Domnului, pe care nu-i erau îngăduit să le mănânce nici lui, nici celor ce erau cu el, ci numai preoților? Sau n-ați citit în Lege că, în zilele de Sabat, preoții calcă Sabatul în Templu, și totuși sunt nevinovați? Dar Eu vă spun că aici este Unul mai mare decât Templul. Dacă ați fi știut ce însemnează: „Milă voiesc și nu jertfe.”, nu ați fi osândit pe niște nevinovați. Căci Fiul Omului este Domn și al Sabatului.” (Matei 12:3-8).

În mod evident, Isus confirmă că David nu a greșit când a mâncat din pâinile sfințite. Ba mai mult, el se folosește de acest pasaj din Scriptură pentru a le atrage atenția asupra diferențelor dintre Legea morală și cea ceremonială a lui Israel. Marea așteptare a lui Dumnezeu era în sfera legii morale: *„Milă voiesc și nu jertfe.”*. Legile morale izvorau direct din moralitatea divină. Ritualurile în schimb, nu reprezentau ceva în sine, ci erau doar niște simboluri și aveau semnificație doar din relația cu valorile pe care le reprezentau. Tocmai din această pricină, Dumnezeu a inclus în revelația din Vechiul Testament tablouri ale excepțiilor, care să le arată evreilor că Legea ceremonială nu este ceva în sine. Astfel, preoții încalcă Sabatul în Templu, chivotul este îndepărtat de Cort, Samuel este ridicat ca preot și aduce jertfe în alte locuri decât cel unde era Cortul Întâlnirii, Cortul este schimbat cu Templul lui Solomon etc. Și printre aceste tablouri ale excepțiilor, putem include și tabloul în care David a mâncat din pâinile sfințite. David era Unul Domnului și în joc era viața lui. Preotul Ahimelec a fost de acord cu propunerea lui David și le-a dăruit pâinile ca unul care știa că nu sunt sfinte în sine, și că viața unui om este mai presus de un simbol. Cum spuneam, prin aceste excepții Domnul le focalizează atenția asupra importanței legii morale a lui Israel. Știm că marea capcană istorică a națiunii Israel a fost substituirea împlinirii legii morale cu împlinirea ritualurilor, înlocuirea ascultării de Domnul cu haina religiozității.

Prin aceste excepții Domnul vrea să îi învețe tocmai ce le spune Isus fariseilor: *„Voi dați zeciuială din izmă, din mărar și din chimen, și lăsați nefăcute cele mai însemnate lucruri din Lege: dreptatea, mila și credincioșia; pe acestea trebuia să le faceți, și pe acelea să nu le lăsați nefăcute.”* (Matei 23:23).

Confirmarea pe care ne o aduce Mântuitorul în Noul Testament ne ajută foarte mult să pricepem tabloul cu pâinile sfințite. Dacă însă ar fi lipsit această confirmare, cum am fi putut ajunge noi la aceeași concluzie ca Mântuitorul? Contextul cărții Samuel ne-ar fi de mare ajutor. În Cartea Samuel găsim mai multe încălcări ale orânduinelor Cortului. Unele din ele sunt condamnate de autor, iar celelalte sunt puse sub tăcere. Până în cap. 21 învățăm acest principiu exegetic specific cel puțin cărții Samuel: o încălcare a unui ritual poate fi un lucru greșit, și atunci este incriminat de către autor (ex. păcatul fiilor lui Eli, aducerea chivotului pe câmpul de luptă, Saul aduce jertfă), sau poate fi o excepție îngăduită de Domnul, și atunci autorul nu incriminează acel lucru (Samuel nu face demersuri să ducă chivotul în Cort, devine preot și zidește un altar la Rama, aduce jertfe în diverse locuri din Israel). Dacă am aplica acest principiu faptei lui David care mănâncă din pâini am ajunge la concluzia că el nu a greșit. La aceeași concluzie ajunge și Mântuitorul.

Chiar dacă acest posibil principiu exegetic din Samuel ar aduce ceva lumină asupra problemei, totuși rămân două mari întrebări la care trebuie să răspundem:

1. De ce Domnul nu a fost la fel de îngăduitor cu Saul când acesta, tot într-o situație de maximă criză, a adus jertfă în locul lui Samuel?

2. Dacă Domnul consideră că nu a fost greșit ca să se încalcă o poruncă ceremonială pentru salvarea vieții lui David, de unde știm că nu a fost de acord și cu încălcarea unei porunci morale (minciuna) pentru împlinirea aceluiași obiectiv? Și aceasta cu atât mai mult, cu cât autorul pare să tacă și cu privire la minciunile lui David?

În cap. 13 Saul primise o poruncă specifică din partea lui Samuel: să-l aștepte 7 zile până când Samuel va aduce jertfa. În cap. 21, preotul este de acord cu propunerea lui David. Apoi, aducerea unei jertfe era un element ceremonial mai complex și mai important decât mâncarea pâinilor pentru punerea înaintea Domnului. Aceste două diferențe ar putea explica de ce Domnul se simte ofensat de acțiunea lui Saul, dar nu condamnă deloc fapta lui David. Și nu în ultimul rând, David își împlinește o nevoie de bază pentru a-și salva viața, pe când Saul aduce jertfa ca poporul să nu se îndepărteze în întregime de lângă el.

La întrebarea numărul doi am oferit deja câteva posibile răspunsuri. Avem pe de o parte, Psalmul 34 și îndemnul lui David din acest psalm de a ne feri de buze înșelătoare, și avem pe de altă parte, evenimentele ulterioare minciunii lui David (umilirea sa în fața lui Achis și omorârea preoților din Nob), care ar putea reprezenta consecințe tragice ale minciunii sale. Însă stau și mă gândesc în același timp la faptul că este posibil ca moartea preoților să nu reprezinte o consecință directă a minciunii lui David. Să ne gândim la următorul scenariu: David ar fi adoptat cu Ahimelec metoda lui Samuel din cap. 16. El ar fi spus doar: „Sunt într-o misiune specială (și era: misiunea de a-și salva propria viață!) și nu îți pot da absolut nici un detaliu. Ajută-mă, te rog, căci misiunea a fost așa de urgentă, încât nu am avut timp nici măcar să îmi iau sabia...” Dacă ar fi procedat astfel, atunci David nu ar fi putut fi acuzat de minciună, dar prezența lui Doeg, Edomitul tot ar fi dus apoi la moartea preoților din Nob. Deci, neapărat minciuna, ci prezența lui Doeg, Edomitul, a fost de fapt cauza morții preoților din Nob.

În acest context al discuției despre minciună merită să aducem și alte tablouri din Scriptură. Aceste tablouri vor dezvolta a patra posibilă interpretare despre care vorbeam mai sus. Primul este din Iosua cap.8 când Domnul îl învață pe Iosua o tehnică de luptă prin care să-și înșele vrăjmașul, prin care să îi transmită un mesaj fals pentru a-l prinde apoi în capcană. Iată că în context de război, amăgirea și înșelarea vrăjmașului este un fapt normal și chiar laudabil. Dacă revenim în Samuel, în cap. 11. ne aducem aminte de ceea ce au spus amoniților cei din Iabesul din Galaad: „*Măine ne vom supune vouă și ne veți face ce vă va plăcea.*” Este evident o strategie de înșelare a vrăjmașilor. Oare poate fi catalogată minciună, sau fiind un context de război, în care vrăjmașul trebuie să pună în calcul dreptul oponentului de a încerca să-l amăgească, să-i întindă capcane, este o acțiune normală, necondamnabilă d.p.d.v. moral? Un alt context interesant de război îl găsim în 2 Împărați cap. 6, când Elisei este atacat de oastea sirienilor. Elisei se roagă Domnului să-i lovească cu orbire, Domnul îl ascultă și apoi le spune sirienilor: „*Nu este aceasta calea și nu este aceasta cetatea; veniți după mine și vă voi duce la omul pe care-l căutați*”. Iată că Elisei a conlucrat cu Dumnezeu pentru a-i minți și amăgi pe vrăjmașii săi. Dacă analizăm acest comportament în timp de război, descoperim cum David îi minte pe filistenii în cap. 27 că el a atacat de fapt teritoriile lui Iuda, cum David îl învață pe Hușai, Architul să îl mintă și să-l amăgească pe Absalom (2 Sam. Cap. 15), și cum femeia care a ascuns iscoadele lui David i-a păcălit pe trimișii lui Saul zicându-le: „*Au trecut pârâul*”. Ne amintim și cum Mical îi păcălește pe asasinii trimiși de Saul și cum David îl învață pe Ionatan să-l păcălească pe Saul.

Și este interesant că mai găsim întâmplări similare în Scriptură: Rahav ascunde iscoadele și le spune canaaniților că acestea au ieșit din Ierihon, moașele evreilor îi oferă explicații neadevărate lui Faraon pentru a justifica de ce nu au omorât copiii evreilor, Iael, înainte să-l omoare pe Sisera îi spune: „*Intră, domnul meu, intră la mine, și nu te teme.*” În nici unul din

aceste tablouri nu se face vreun comentariu negativ cu privire la comportamentul de înșelare a vrăjmașului. Ba mai mult, uneori apar pasaje în care aceste personaje implicate sunt lăudate:

- 1 „Pentru că moașele se temuseră de Dumnezeu, Dumnezeu le-a făcut case.” (Exod 1:21).
- 2 „Tot așa curva Rahav n-a fost socotită și ea neprihănită prin fapte când a găzduit pe soli și i-a scos afară pe altă cale?” (Iacov 2:25).
- 3 „Bindecuvântată să fie între femei Iael, nevasta lui Heber, Chenitul! Bindecuvântată să fie ea între femeile care locuiesc în Corturi! El a cerut apă și ea i-a dat lapte; în pahar împărătesc i-a adus unt.” (Jud. 5:24-25).

Observăm că în ultimul citat din Judecători, se laudă însăși comportamentul de înșelare a vrăjmașului. Aceste evidențe susțin mai degrabă normalitatea acestui comportament în timp de război decât o condamnare morală a sa. Acum este momentul cel mai potrivit să aducem în discuție câteva principii exegetice din cărțile narrative ale Vechiului Testament. Aceste cărți ne fac cunoștință cu o mulțime de personaje și cu diverse acțiuni ale acestora, dar nu întotdeauna autorul validează sau incriminează în mod direct acțiunile personajelor. Și atunci, în asemenea situații cum ne dăm seama dacă acțiunea personajului respectiv este imorală sau vrednică de urmat? Discuția ar fi foarte lungă și complicată. O voi rezuma doar la câteva observații. Atunci când în centrul narațiunii se află un personaj pozitiv, mai degrabă lipsesc comentariile de validare a acțiunilor morale decât comentariile de incriminare a acțiunilor imorale. Explicația este simplă: fiind un personaj pozitiv, confirmat de Dumnezeu, este lesne de înțeles că el este un model și comportamentul său general este orientat spre voia lui Dumnezeu. Ar fi redundant și de prisos, ca fiecare acțiune morală a acestuia să fi confirmată de comentarii ale autorului. În schimb, atunci când apar și greșeli, ele trebuie incriminate cu claritate cu atât mai mult, cu cât cititorul se raportează la personajul confirmat deja de Dumnezeu ca la un model. Această incriminare se realizează fie direct prin comentariul autorului, vorbele lui Dumnezeu sau ale vreunui proroc, fie indirect prin relatarea consecințelor tragice ale actului respectiv. Din această perspectivă, tăcerea lui Dumnezeu cu privire la o acțiune controversată a unui personaj pozitiv, mai degrabă ar indica validarea ei decât condamnarea ei (un exemplu potrivit ar fi cel din Levitic cap. 10 când Aaron refuză să mănânce din jertfă după ce i-au murit cei doi fii). Însă este dificil să identifici în cărțile narrative o rețetă exegetică pe care să o poți generaliza și să o aplici mecanicist pentru a identifica moralitatea sau imoralitatea acțiunilor personajelor. Analiza cu atenție a contextului imediat, analiza cu atenție a contextului cărții și apoi a contextului întregii Scripturi pare să rămână singura și cea mai sigură soluție.

Din perspectiva acestei a patra interpretări, comportamentul lui David și Ionatan din cap.20 nu poate fi catalogat drept minciună și incriminat moral, ci el reprezintă o strategie normală în context de război, de înșelare și derutare a vrăjmașului. În schimb, în cap. 21 David nu intră în contact direct cu vrăjmașul, ci cu un preot. Astfel, în acest context cuvintele sale neadevărate pot fi condamnate d.p.d.v. moral. Rămâne să clarificăm dacă și autorul le condamnă. De aceea, nu mă grăbesc să mă pronunț asupra uneia din interpretările propuse. În cartea Samuel vom mai întâlni acțiuni asemănătoare. Sper ca studierea acestora să aducă și mai multă lumină asupra problemei în discuție.

Dumnezeu a pregătit pentru David un cuptor de foc al încercărilor. Cum spuneam și mai înainte, Dumnezeu îl confruntă pe David cu cel mai de temut vrăjmaș al omului (moartea), tocmai pentru a-l ajuta să învingă toate temerile, să cunoască doar frica de Domnul și să învețe

totala dependență de Dumnezeu. Încercările de care a avut parte David în acești ani când a fost urmărit de Saul au fost inimaginabil de mari. Să trăiești tot timpul în teroare, cu conștiința că oricând vrăjmașul tău de moarte te poate ataca nu este un lucru ușor. Însă în această perioadă dificilă pentru David, Dumnezeu nu contenește să îl încurajeze și să-i întărească credința. Iată un exemplu chiar din cap. 21: la Ahimelec se găsește tocmai sabia lui Goliat. Oare nu este acesta un semn de încurajare pentru David? Domnul îi aduce aminte de marea biruință cu Goliat în care Domnul nu a mântuit nici prin sabie, nici prin putere. David este chemat de Domnul să urmeze aceeași cale a încrederii totale în Dumnezeu. David își poate aduce aminte că slăbiciunea poate constitui un mare avantaj, și că în slăbiciune harul lui Dumnezeu este desăvârșit. În toți acești ani când a fost fugărit de Saul, David avea în mână sabia lui Goliat, care era o dovadă clară a credințioșiei lui Dumnezeu și a purtării Sale de grijă!

David ajunge la Achiș, împăratul Gatului. El s-a dus acolo în speranța că Achiș avea să îl primească în slujba sa (ceea ce se va și întâmpla mai târziu în cap.27). Deși Achiș era un domn al filistenilor, era normal ca acesta să îl primească în slujba sa, de vreme ce David era fugărit de Saul, vrăjmașul de moarte al filistenilor. David era un lider militar cu renume, râvnit de toți împărații din jur. Deși Achiș vrea să îl primească în casa lui, slujitorii lui se opun și îi aduc aminte că David a adus mari înfrângeri filistenilor. În acest moment David intră în panică și devine dominat de frică. Singura soluție pe care o găsește David este aceea de a face pe nebunul în fața lui Achiș. În cultura vremii, oamenilor nebuni nu li se făcea rău, erau lăsați în pace, în lumea lor. David profită de acest lucru și face pe nebunul. David reușește să scape prin această strategie. Cum să interpretăm totuși comportamentul lui? Este cel așteptat de Domnul, sau este un act nevrednic pentru Unsul Domnului, cel ce trebuia să fie al doilea reprezentant pe pământ al cerului. Pasajul ne arată clar că strategia aleasă de el a fost inutilă: oricum Achiș ar fi avut de gând să îl primească în casa lui și nu să-l omoare. Chiar dacă a patra variantă de interpretare a comportamentelor controversate ale lui David stipulează că înșelarea vrăjmașului este un lucru normal în context de război, totuși este mai greu de crezut că soluția pe care o pregătise Domnul pentru David se regăsește tocmai în această strategie de a face pe nebunul. Mai degrabă înclin să văd cum David este dominat de frică, și se îndepărtează de la calea încrederii în Dumnezeu. Îndepărtându-se puțin de la această cale, David își poate cunoaște limitele și slăbiciunile. El se găsește pe sine rob fricii și alegând soluții umilitoare și ridicole. Oare cum s-a privit David pe sine, după ce a făcut pe nebunul în fața lui Achiș? Este adevărat că Dumnezeu vrea să ne învețe smerenia, doar oare ne cere să ne umilim și să renunțăm la propria demnitate? Ce contrast între demnitatea și curajul lui David din confruntarea cu Goliat și comportamentul său jenant în fața lui Achiș! Și Achiș era împăratul Gatului, tocmai locul de origine al lui Goliat.

Tabloul cu Achiș ne arată cât de mare era presiunea fricii asupra lui David, și că acesta s-a îndepărtat puțin de calea încrederii în Dumnezeu. Acest lucru ne face să credem că el a greșit și atunci când l-a mințit pe Ahimelec. Ahimelec nu era un vrăjmaș de moarte care trebuia înșelat, ci preotul Domnului. Nu mâncarea pâinilor L-a deranjat pe Domnul, ci mai degrabă cuvintele sale înșelătoare, după cum menționează însuși David în Ps.34. În acest psalm, scris după ce el a făcut pe nebunul înaintea lui Achiș, David scrie: „*Eu am căutat pe Domnul și mi-a răspuns: m-a izbăvit de toate temerile mele. Când îți întorci privirea spre El, te luminezi de bucurie și nu îți se umple fața de rușine.*”

Înaintea lui Achiș, David nu pare a fi încă izbăvit de frică și nici nu scapă de situația în care fața i s-a umplut de rușine. Lumina lipsește de pe fața lui. Se pare că David, după experiența

umilitoare cu Achiș, înțelege că s-a lăsat dominat de frică și s-a îndepărtat de calea încrederii în Dumnezeu. El începe să privească din nou spre Domnul, și inima sa îi este izbăvită de temeri și fața îi se luminează de bucurie. În mod evident, Ps.34 nu validează comportamentul lui David în fața lui Achiș, ci mai degrabă îl incriminează. David însă nu se lasă doborât de realitatea umilitoare la care s-a supus singur, se roagă înaintea Domnului, învață din greșeli și eșecuri și ca un luptător temerar revine pe calea credinței. El a scris Ps.34 după un eșec, și nu după o biruință. Eșecurile noastre pot deveni o sursă de putere și înțelepciune. David a descoperit că fără Domnul, pe departe de a fi un viteaz care se avântă cu curaj și demnitate înaintea oricărui Goliat, este un om slab, dominat de frică, în starea să se umilească pe sine în ultimul hal doar pentru a-și salva viața. Este un important stâlp de aducere aminte pentru David care îl va ajuta să nu se mândrească când Domnul îl va înălța, să nu zică în inima sa: „prin puterea, bunătatea și înțelepciunea mea am reușit toate acestea!”.

David nu este perfect, nu merge tot timpul din victorie în victorie. Și el a avut nevegheri și înfrângeri spirituale. Dar nu stăruia în ele, nu se lăsa nici deznădăjduit, nici paralizat de vinovăția adusă de eșec, ci se smerea, se ridica și mergea înainte. Domnul este îngăduitor cu slăbiciunile lui David și nu-l trăsnește cu mânie la fiecare greșală. Păcatul rămâne păcat, și Domnul rămâne sfânt. Dar El rămâne și un Tată iubitor care ne ia de unde suntem și ne ajută să ne învingem slăbiciunile. Uneori plângem prea puțin pentru păcat, dar uneori plângem prea mult pentru păcat. Domnul să ne dea echilibrul celui care a fost om după inima sa și care, fără să neglijeze gravitatea păcatului, știa să se ridice din groapă, să învețe din eșecuri și avea puterea să scrie psalmi de laudă după cele mai rușinoase înfrângeri.

Dumnezeu continuă procesul formării și modelării lui David. Următorul lucru pe care îl face Dumnezeu este să adune în jurul lui David aproape 400 de oameni proscrisi sau nemulțumiți. În mod cert nu erau cei mai sfinți și corecți oameni din Israel. Poate unii fuseseră nedreptățiți ca și David, dar o bună parte aveau datorii și intraseră în dizgrația comunității din pricina lor. Dumnezeu dorește să dezvolte în David abilitățile de lider. Este o mare provocare să conduci un astfel de grup de oameni și să îi ții împreună fără ca aceștia să se omoare unii pe alții. Cu toate acestea, David va reuși acest lucru timp de mai bine de 10 ani de zile. El a avut ocazia să intre în contact cu persoane dificile, răzvrătite și instabile. După ce reușești să câștigi respectul acestor oameni, devine floare la ureche conducerea oamenilor bine integrați în comunitate. În același timp, dintre acești, aproape 400 de oameni, unii vor deveni lideri importanți în structura de conducere, pe care avea să o așeze David în Israel, după ce avea să ajungă împărat. Dumnezeu nu risipește timpul. Deși, la prima vedere pare straniu și fără folos, ca viitorul împărat să se ascundă prin peșteri și pustiuri timp de 10 ani împreună cu 400 de proscrisi, acesta a reprezentat un context ideal de formare a împăratului care avea să fie David.

David s-a dus cu familia sa la împăratului Moabului. Domnul i-a zis însă prin proorocul Gad să se ducă în țara lui Iuda. Dumnezeu îl trimite dintr-un loc ce-i oferea protecție și siguranță chiar în gura leului, Iuda fiind foarte aproape de Ghibea lui Benjamin, unde își avea Saul scaunul de împărat. Dumnezeu vrea să îl țină pe David în cuptorul de foc al încercărilor. În Moab ar fi fost mult mai bine și mult mai multă liniște, dar un caracter se formează în mijlocul furtunilor vieții. De aceea, Domnul îl trimite înapoi pe David în contextul pe care îl pregătise cu atâta grijă pentru formarea sa. În mod normal și instinctiv noi preferăm contextele mai ușoare și mai liniștite. De aceea, uneori, când avem posibilitatea să ne sustragem unui context special pregătit pentru noi, Dumnezeu își trimite proorocii lui pentru a ne îndemna să nu lipsim de la cursurile cerești.

În cap. 22 atenția autorului revine asupra lui Saul, care poruncește nimicirea lui Ahimelec, a casei lui și a întregii cetăți preoțești Nob. Decăderea lui Saul este din ce în ce mai mare. De ce a poruncit Saul nimicirea celor din Nob? Saul era obsedat de putere și de tronul pe care îl idolatrizase așa de mult. Din această pricină, din teama cumplită de a nu pierde lucrul pentru care renunțase chiar la Dumnezeu, dezvoltă o atitudine paranoică față de cei din jur. El vede în jurul său doar trădători și dușmani, doar oameni care nu au altceva în gând decât să-i fure lui tronul mult îndrăgit. El nu are argumente consistente împotriva lui Ahimelec, dar este robit de suspiciune. Apoi, acesta a fost un bun prilej pentru Saul: pe de o parte să-și mai consolideze puterea slăbind puterea și influența preoților în Israel, iar pe de altă parte să fie un avertisment pentru tot Israelul: iată ce se va întâmpla cu cei care îl ajută pe David în vreun fel sau altul, dacă chiar și preoții Domnului nu au fost cruțați, înseamnă că nimeni nu va fi cruțat. Textul ne arată că Saul era un lider iscusit, care cunoștea foarte bine oamenii și pârghiile prin care îi putea controla. El își folosește iscusința și cunoașterea pentru rău, manipulează și aduce teroare în cei din jur. El nu uită să le aducă aminte celor din funcții înalte (care erau majoritatea din Benjamin) că își vor pierde aceste funcții dacă David, care era din Iuda, avea să devină împărat.

Nimicirea preoților Domnului era un mare păcat în Israel. Pentru a înțelege gravitatea acestui lucru este suficient să analizăm reacția alergătorilor când Saul le-a poruncit nimicirea preoților: aceștia n-au voit să întindă mâna să omoare pe preoții Domnului. Deși alergătorii din jurul lui Saul nu erau probabil cei mai morali oameni din Israel, erau antrenați pentru a ucide, și deși puteau fi pedepsiți cu moartea de paranoicul Saul, care avea și sulița în mână când vorbea cu ei din pricina împotrivirii față de porunca sa, au refuzat totuși să omoare pe preoții Domnului. Dacă ei și-au riscat mai degrabă viața decât să ridice mâna împotriva preoților Domnului, aceasta însemna că ei percepeau ca pe un mare păcat această faptă. Și dacă ei au perceput acest lucru, oare cum a perceput Dumnezeu din ceruri genocidul inițiat de Saul? Acesta, în mânia lui aprinsă, a nimicit cu desăvârșire toată cetatea Nob: și bărbați și femei, și copii și animale. Iată că ceea ce nu a făcut în războiul cu amaleciții, a făcut acum cu o cetatea preoțească nevinovată. Păcatul i-a împietrit inima și mutilat personalitatea lui Saul într-un mod înfiorător. Oare de ce a îngăduit Dumnezeu nimicirea acestei cetăți? Autorul nu menționează vreun mare păcat al lor care să fi dus la nimicirea lor. Se pare că au murit deși erau nevinovați. Acest pasaj ne arată că nici în Vechiul Testament, nu întotdeauna cel neprihănit era scutit de suferință și nedreptate. Odată cu intrarea răului în lume, atât cel păcătos, cât și cel neprihănit sunt expuși la suferință și nedreptate. Domnul însă promite protecție spirituală desăvârșită celui neprihănit, precum și o slavă eternă după ce va fi răbdat până la sfârșit.

Abiatar, fiul lui Ahimelec, scapă din Nob, ajunge la David și îi dă vestea nimicirii cetății preoțești. Este evident că Domnul a dorit ca această veste să ajungă repede la David. Dar oare de ce? A fost un nou prilej de cercetare pentru David: „*M-am gândit chiar în ziua aceea că Doeg, Edomitul, fiind acolo, nu se putea să nu zică lui Saul. Eu sunt pricina morții tuturor sufletelor din casa tatălui tău.*” David nu face legătură directă cu minciunile sale din cap. 21, dar în mod evident și acestea fac parte din acțiunile lui David, care au dus la nimicirea unei cetăți preoțești. Lui David i-a venit în minte faptul că prezența lui Doeg ar putea aduce consecințe grave pentru preoții care l-au ajutat. Însă David, în acele clipe, se afla sub domnia fricii și a disperării și nu a mai întreprins vreo acțiune care să fi oferit protecție celor care l-au ajutat. Iată că nu doar umilirea sa în fața lui Achis, dar și moartea preoților din Nob îl ajută pe David să înțeleagă cât de păgubos este să te îndepărtezi de calea încrederii în Dumnezeu și să te lași robit de frică și disperare. David ne uimește din nou prin dinamica vieții sale spirituale. El nu se lasă doborât de sentimentul de vinovăție, ci găsește puterea să se ierte pe sine și să meargă mai departe. El mai

știe și că Dumnezeu este suveran, și că în ciuda neglijenței sale, putea să împiedice moartea celor din Nob. Ba mai mult, deși acceptă că și el are o parte din vină, nu își supradimensionează vina pentru nimicirea preoților Domnului.

Vestea primită de David de la Abiatar reprezintă și un test pentru David în lupta sa cu frica. Iată că și preoții fuseseră unși ca și el pentru o slujbă specială, și deși erau și nevinovați, Dumnezeu a îngăduit uciderea lor de către Saul. Oare ce garanție mai avea el că Domnul va fi credincios și îl va proteja pe el? Atunci când răul triumfă, întunericul ne acoperă orizontul și începem să ne îndoim de suveranitatea, credincioșia și bunătatea lui Dumnezeu. Când ești expus la atâta suferință și nedreptate temelie credinței este pusă la mare încercare. Ce face David după ce aude această veste? El nu se lasă copleșit de teroare și frică, continuă calea credinței și găsește resurse să îl încurajeze pe Abiatar: „*Rămâi cu mine, nu te teme de nimic, căci cel ce caută să ia viața mea, caută să o ia și pe a ta; lângă mine vei fi bine păzit.*” David scrie și un psalm după ce aude vestea distrugerii cetății Nob: Psalmul 52. Psalmul este scris împotriva lui Doeg, Edomitul (sau a lui Saul, sau chiar împotriva amândurora). David nu se lasă copleșit de dimensiunea răului, ci îl confruntă pe acesta cu bunătatea veșnică a lui Dumnezeu: „*Pentru ce te fălești cu răutatea ta, asupritorule? Bunătatea lui Dumnezeu ține în veci.*”

Când răul triumfă, David nu se îndoiește, ci se agață și mai tare de bunătatea lui Dumnezeu care ține în veci. Dacă triumful răului este ceva temporar, domnia bunătății lui Dumnezeu ține pentru totdeauna. David apoi condamnă răutatea și minciunile vrăjmașului. Un accent important este pus pe incriminarea minciunilor și a cuvintelor înșelătoare. Găsim aceeași expresie ca în Ps. 34: „*cuvinte înșelătoare.*” Doeg a fost un oportunist și a adus acuzații false, la fel ca și Saul, preoților din Nob. Oare, acuzarea minciunii din celălalt, nu-l va ajuta pe David să urască minciuna în propria lui viață? David privește apoi spre judecata viitoare. Acum era ceasul răului și al întunericului, dar el știe că lucrurile se vor schimba, că Dumnezeu este drept și va pedepsi pe cel plin de răutate. Și nu în ultimul rând, David își exprimă încrederea sa în bunătatea lui Dumnezeu care îl va proteja. Iată că moartea preoților din Nob nu l-a făcut să se îndoiască de protecția divină: „*Dar eu sunt în Casa Lui Dumnezeu ca un măslin verde, mă încred în bunătatea lui Dumnezeu în veci de veci.*” David are și o perspectivă spirituală asupra CASEI LUI Dumnezeu, și deși el este departe de Cort și de chivot, el știe că trăiește în prezența lui Dumnezeu și că are un rol special în planul Lui. Cum are David putere să înalțe bunătatea lui Dumnezeu după cumplitul genocid de la Nob? După asemenea evenimente oamenii se răzvrătesc și se îndoiesc, dar pentru David este un prilej să își reafirme, și astfel, să își consolideze încrederea în Dumnezeu: „*Te voi lăuda totdeauna, pentru că ai lucrat; și, în fața copiilor Tăi, voi nădăjdui în Numele Tău, căci este binevoitor.*”

Capitolul 23 este o demonstrație foarte clară că David a revenit pe calea încrederii în Dumnezeu. El surprinde în același timp, atât de bine atmosfera și peripețiile prin care a trecut David în cei peste 10 ani de zile cât a fost fugărit de Saul. După ce David află că filistenii au atacat Cheila, el este cel care ia inițiativa și îl întrebă pe Domnul dacă să se suie sau nu. Deci, pe de o parte el nu stă cu mâinile în sân și cu speranța că Domnul nu-l va trimite, dar nici nu se duce de capul lui fără să întrebe pe Domnul. Ca Uns al Domnului, el se simte responsabil de poporul Domnului. El iubește moștenirea Domnului și vrea să o protejeze. Însă nu este un încrezut și un iresponsabil. El se încrede în Domnul și este dependent de Acesta. Când oamenii lui își mărturisesc temerile și îi atrag atenția asupra riscului sporit al acestei misiuni, David mai întrebă odată pe Domnul. David vrea cu tot dinadinsul să cunoască care este voia lui Dumnezeu. El este eliberat de propria sa voie și este disponibil și dornic să facă voia lui Dumnezeu, oricare ar fi aceasta. David este gata să meargă în Cheila. El este din nou plin de

curaj și demnitate, sprijinul său fiind de aceasta dată Domnul Însuși și nu înțelepciunea sa. Când viața îi este amenințată cu moartea, David se poate gândi la salvarea vieții altora și se implică pentru aceasta riscându-și propria viață. Dragostea de aproapele și capacitatea de dăruire de sine atinseseră la David înălțimi ametoitoare.

După salvarea Cheilei, probabil că David intenționa să mai rămână acolo o vreme: pe de o parte el și oamenii lui aveau nevoie de odihnă, pe de altă parte acolo aveau unde să doarmă și ce să mănânce. El află atunci de un posibil atac din partea lui Saul, care în mânia lui adunase tot poporul pentru a porni împotriva Cheilei. David este pus în fața unei decizii dificile: să dea crezare veștilor primite sau să mai rămână o vreme în Cheila. În această situație el nu se încrede în propriul lui discernământ, ci îl întreabă pe Domnul. Dar el nu întreabă doar dacă Saul vine împotriva lui, ci și dacă locuitorii Cheilei îl vor da în mâinile lui Saul. Dumnezeu îi răspunde prima dată doar la întrebarea legată de atacul lui Saul, parcă vrând să îl scutească pe David de o întristare în plus. Totuși David, care pune poate în calcul și un război împotriva lui Saul din cetate, insistă pentru afla ce vor face cei din Cheila: „*Mă vor da în mâinile lui Saul?*”. Și atunci el află vestea tristă din partea lui Dumnezeu: „*Te vor da*”. David s-ar fi putut revolta împotriva lui Dumnezeu și împotriva celor din Cheila. Putea iniția mai târziu un act de răzbunare împotriva lor: cum să fie gata să își dea la moarte propriul salvator? David experimentează acum și o lepădarea a sa din partea poporului. Iată că nu doar Saul și câțiva din slujitorii lui, dar și o parte din popor luptă împotriva lui, și este gata să o facă în ciuda faptului că Domnul îl făcuse salvatorul lor. David nu se lasă copleșit de tristețe sau revoltă, ci urmează mai departe calea încrederii în Dumnezeu. Dumnezeu îl învață pe David slujirea necondiționată, fără așteptări. Iată că Dumnezeu știa de la început că cei din Cheila își vor lepăda salvatorul. Totuși, nu a ezitat să îl trimită pe David să îi mântuiască. Îndurarea sa este fără margini și dragostea Lui necondiționată. David învață să slujească poporul Domnului indiferent dacă acesta îi este recunoscător sau nu. Poporul Domnului trebuie slujit din pricina Domnului și nu din pricina neprihănilor sale.

Încercările la care l-a supus Domnul pe David au fost foarte grele. David a fost mai mereu la un pas de moarte. Și aceasta pentru mai bine de 10 de ani. Să te culci în fiecare zi cu gândul că e posibil ca mâine să te trezești cu o sabie deasupra capului, nu e lucru ușor. Dar David trebuia să învețe încrederea totală în Domnul și să își învingă toate temerile. Trebuia să devină un luptător neînfricat al credinței care cunoaște doar teama de Domnul. În acest dificil proces de formare, Domnul nu a uitat să-i dea mereu lui David semne de încurajare. Un exemplu în acest sens este vizita secretă a lui Ionatan care i-a întărit credința în Dumnezeu. Iată că fiul vrăjmașului tău este de partea ta și te încredințează că însuși vrăjmașul care-ți vrea moartea știe că Domnul te va pune ca Împărat peste Israel. După acest minunat moment de îmbărbătare continuă ciurul de foc al încercărilor. David mai experimentează o dată lepădarea din partea poporului. Iată că, zifiții se duc din proprie inițiativă la Saul pentru a dezvălui poziția lui David. Zifiții nu aveau nimic de împărțit cu David. Ba dimpotrivă, ar fi trebuit să-i fie recunoscători, căci prin David, Domnul a izbăvit tot Israelul de sub teroarea lui Goliat și de sub mâna filistenilor. David fusese confirmat de Domnul ca mare izbăvitor înaintea întregului popor. Saul fusese lepădat de Domnul înaintea lui Israel, și prin nimicirea cetății preoțești Nob s-a discreditat singur din nou înaintea națiunii. Zifiții au păcătuțit împotriva Domnului, unindu-se cu cel rău pentru a lupta împotriva Unsului Domnului. Domnul vrea în mod cert să creioneze și un tipar mesianic. Îl face pe David salvator al lui Israel și apoi acesta experimentează lepădarea sa din partea lui Israel. Cap. 23 ne deschide ochii să înțelegem că nu doar Saul lupta împotriva lui David, dar și o bună parte din popor. De ce lupta o parte din Israel împotriva lui David? Din frică de mânia lui Saul, din oportunism, din răzvrătire față de Dumnezeu, din ignoranță și lipsă de discernământ spiritual.

Oricare ar fi fost motivația, uneltirea împotriva Unsului Domnului reprezenta o Uneltire împotriva Domnului Însuși.

Procesul modelării lui David continuă. Domnul îl aduce pe David într-o situație de maximă criză. El aproape că este înconjurat de oamenii lui Saul. Încă doar câteva minute și David ar fi ajuns în mâna lui Saul. Oare ce făcea David în acele momente? Ar fi putut să se răzvrătească sau se îndoiască de promisiunea lui Dumnezeu. Autorul nu ne spune că s-ar fi întâmplat acest lucru. Oricum, Domnul îl aduce pe David pe marginea prăpastiei pentru a-i testa și consolida credința în El. Consolidarea credinței se realizează în urma luptei cu îndoiala. Dumnezeu îngăduie contexte vizibile care par să contrazică promisiunile și credințioșia Lui. Apoi, El intervine în mod miraculos pentru a-Și înălța Numele. În acest moment, credința omului în Dumnezeu se întărește. În mod intenționat Domnul ne închide în neputință și disperare pentru a redescoperi din nou credințioșia Lui și pentru a înțelege că izbăvirea vine doar de la El. Ce probabilitate a avut faptul că vestea, că au năvălit Filistenii, să ajungă la Saul tocmai când mai avea câteva minute și îl prindea pe David? David nu doar că redescoperă credințioșia lui Dumnezeu, dar redescoperă neputința sa și totala dependență de Dumnezeu. Dumnezeu ne închide în disperare și apoi aduce izbăvirea pentru ca să ne alipim și mai mult de credințioșia și puterea Sa. Tot El ne închide în neputință și aduce apoi izbăvirea ca să devenim și mai mult dependenți de El și de Înțelepciunea Sa. Dumnezeu l-a modelat astfel pe David, dar ne va modela și pe noi într-un mod asemănător. El ne va aduce situații de maximă criză și ne va învăța dependența de El și frumusețea credințioșiei Lui.

Tot prin acest context Domnul îl învață pe David să tolereze nedreptățile din prezent prin ancorarea în judecata viitoare. După ce zifiții i-au spus lui Saul unde se ascunde David, acesta a scris un psalm în care găsim următoarele cuvinte: „*Scapă-Mă, Dumnezeule, prin Numele Tău și fă-mi dreptate prin puterea Ta!...Răul se va întoarce asupra potrivnicilor mei; nimicește-i în credințioșia Ta!*” (Ps.54:1,5).

David nu doar că era acuzat și urmărit de Saul pe nedrept, dar acum era lepădat și de poporul pe care-l salvase și pentru care își riscase viața. David învață că pământul este plin de nedreptăți, dar nu se resemnează. El acceptă realitatea, dar nădăjduiește în acel moment în care Dreptul Judecător va face dreptate.

Scurtă recapitulare **– 1 Samuel 1-23 –**

Este important în studiu, să ne oprim din când în când, și să încercăm să analizăm posibilele înlănțuiri logice ale materialului studiat. Ajuns în cap. 23 și privind înapoi, tema unificatoare este cea a împăratului sau a liderului în poporul lui Dumnezeu. Fiecare secțiune pare să ne dăruiască un adevăr foarte prețios despre profilul conducătorului și arta conducerii. Astfel:

1. Sam. 1-7 – Lepădarea casei lui Eli și înălțarea lui Samuel

Această secțiune ne vorbește despre importanța și rolul conducătorului în planul lui Dumnezeu. Dumnezeu nu depinde de un anumit conducător și leapădă din pricina păcatului chiar și pe Marele Preot, fără ca El să intre în criză, sau Numele Lui să nu fie înălțat. Totuși, în planul revărsării îndurării Lui pe pământ El lucrează prin lideri sfinți ca Samuel, care sunt indispensabili în împlinirea acestui plan. Prima secțiune a cărții dedicată conducătorului poporului lui Dumnezeu, creionează în mod echilibrat rolul conducătorului în planul lui Dumnezeu: deși Dumnezeu are nevoie de lideri după inima Sa, El nu va depinde niciodată de un anumit lider, ci va putea să își continue planurile cu sau fără el, dar întotdeauna prin altcineva.

2. Sam. 8-12 – Alegerea lui Saul ca împărat

Dumnezeu modifică sistemul de conducere al lui Israel. El instaurează regalitatea în Israel și înalță un nou profil de conducător: împăratul. Acesta are mai multă putere decât judecătorii de altă dată și oglindește a doua funcție pe care Mesia avea să o împlinească. Autorul insistă asupra a două mari adevăruri

:

- Atunci când Domnul înalță un lider puternic, marea ispită a poporului este ca să își pună încrederea în liderul lor și să negligeze dependența de Dumnezeu.
- Lucrul care îl determină pe Dumnezeu să înalțe pe cineva ca lider în poporul Său este în primul rând caracterul, iar trăsătura de caracter cea mai căutată este smerenia. Dumnezeu l-a înălțat pe Saul ca împărat în câteva zile, dar l-a luat o viață să-i modeleze un caracter sfânt. Darul conducerii îl poți primi peste noapte, dar edificarea smereniei durează zeci de ani. De multe ori, în pregătirea liderilor, accentul cade fie pe abilitățile de leadership, fie pe modalitățile de a ajunge în vârful piramidei. Dar accentul pus de cartea Samuel este pe caracter, și dintre trăsăturile de caracter pe smerenie.

3. Sam. 13-15 – Lepădarea lui Saul

Autorul ne atrage atenția asupra pericolului căderii și a ruperii relației cu Dumnezeu în ciuda înălțimii spirituale și a poziției în care ne-a confirmat Dumnezeu Însuși. Nu există zonă de invulnerabilitate, războiul spiritual este cât se poate de real, iar lupta credinței trebuie dusă cu toată responsabilitatea până la sfârșit. Cea mai mare ispită a liderului este mândria. Tentația încrederii exagerate în sine, a neglijarii dependenței totale

de Dumnezeu, vraja puterii și mirajul slavei mulțimii au corupt și pe cel mai frumos și smerit bărbat din Israel. Căderea în păcatul mândriei este acompaniată de înlocuirea ascultării de Dumnezeu cu religiozitatea, fapt ce duce la păcatul cu voia și la împietrire.

4. Sam. 16-17 – Alegerea lui David

În căutarea unui lider, omul se uită la ce izbește privirea, pe când Domnul privește spre ce este în inimă. Dumnezeu alege de multe ori vase slabe și neînsemnate (dar credincioase!), tocmai pentru a vindeca inima poporului de robia vizibilului și a-i îndrepta privirea spre puterea Dumnezeului celui nevăzut. Un lider adevărat știe lucrul acesta, și vede în slăbiciunile sale nu un dezavantaj, ci un avantaj. El știe că harul lui Dumnezeu este desăvârșit în slăbiciune, și acționează în ciuda slăbiciunilor sale cu ajutorul unui curaj „nebul” al credinței.

5. Sam. 18-20 – Invidia lui Saul și dragostea lui Ionatan

Deși, în această secțiune, autorul începe deja să detalieze procesul modelării lui David, tema centrală este reprezentată de contrastul dintre invidia lui Saul și iubirea lui Ionatan față de David. Saul este actualul împărat, iar Ionatan succesorul lui la tron. David este „concurrentul”, „rivalul”, cel înălțat de Dumnezeu, cel care îl depășește în popularitate chiar pe Saul. Reacția lui Saul este firească: invidie, teamă de detronare, ură față de David, robit de dorința de a-l ucide. Reacția lui Ionatan este duhovnicească, cerească: iubire fierbinte, apreciere sinceră, recunoaștere publică a întâietății lui David, gata să își riște propria viață pentru salvarea lui David. Autorul ne atrage atenția în această secțiune asupra pericolului ce poate afecta relația dintre lideri: concurența și competiția afirmării de sine. Un lider nu va reuși niciodată de unul singur. Nu există eroi singuratici. El va avea mereu nevoie de o echipă puternică formată din lideri puternici. Pentru ca această echipă să poată exista, liderii care o compun trebuie să urmeze exemplul lui Ionatan: să iasă definitiv din competiția afirmării de sine și să accepte locul pe care Dumnezeu l-a hotărât în dreptul lor în cadrul echipei. Ionatan îl iubește din toată inima pe David, chiar dacă David a devenit mai popular. Ionatan acceptă cu drag al doilea loc în împărăție, după David. Un mare lider trebuie să știe să dezvolte relații de prietenie profundă cu alți lideri. Pentru a reuși acest lucru, el trebuie să își cunoască inima, să știe că ea este predispusă spre afirmare de sine și, drept urmare, să vadă o amenințare în succesul celorlalți lideri. Doar dacă se va lepăda de aceste porniri și va urma calea lui Ionatan va putea să își formeze echipa puternică fără de care nu va avea izbândă pe termen lung. Prin descrierea reacțiilor lui Saul, această secțiune învață în același timp pe liderul în devenire să nu fie naiv și să se aștepte la invidie și denigrare din partea celorlalți lideri, chiar dacă inima sa este curată și nu caută să submineze autoritatea celorlalți lideri sau să le „fure” din popularitate.

6. Sam. 21-23 David și frica de moarte

Din această secțiune, autorul se focalizează asupra procesului modelării lui David. În acest proces dureros, Dumnezeu găsește cu cale ca să-l apropie pe David, timp de peste 10 ani, de cel mai de temut dușman: moartea. Peste 10 ani de zile el trăiește urmărit de Saul și se culcă cu gândul că a doua zi dimineață s-ar putea trezi cu sabia lui Saul

deasupra capului. David este expus cumplitei presiuni a fricii de moarte. La început el cedează acestei presiuni și este gata să facă compromisuri pentru a-și salva viața, dar apoi revine pe calea încrederii în Dumnezeu și biruiește teama de moarte. Acesta a fost cuptorul de foc în care Domnul l-a așezat pe David pentru o perioadă așa de îndelungată și prin care a modelat atât de adânc în el: biruința asupra fricii, descoperirea propriilor limite și vulnerabilități, încrederea neclintită în credincioșia și puterea lui Dumnezeu în ciuda evidențelor vizibile, care par să contrazică promisiunile divine, dependența totală de Dumnezeu cel Suveran și Atotputernic.